

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
СУ „Св. св. Кирил и Методий“ гр. Средец, обл. Бургас
ул. „В. Коларов“ 168 тел./факс 05551/ 31-60-директор; 36-02- здуд;
36-65- канцелария; ел. поща- sou_sredec@ abv.bg; сайт: www.susredets.org

УТВЪРЖДАВАМ: .....
ВЛАДИСЛАВА ЦАНЕВА
ДИРЕКТОР

ПРОГРАМА

за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на
децата и учениците от уязвими групи
2022/2023 учебна година

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното
и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет Протокол № 12 / 13.09.2022.

Въведение.

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, Законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1, т.9/.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020)
- 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;
- 1992 - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;.
- 1970 - Международния пакт за граждansки и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания
- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Стандарт за приобщаващото образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане”, осигуряване на равни възможности, пълноценno и активно участие във всички области на училищния живот.

СУ Св. Св. Кирил и Методий” гр. Средец е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи.

Програмата има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

Анализ на училищната среда.

През последните години в училището се обучават ученици от различни националности, различни вероизповедания, с различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на разлика и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Срещата с хора с различия и на различните култури често

е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна. В училището се предприемат политики в областта на:

- интеркултурното образование,
- изграждане на умението за общуване с представители на различни култури,

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички независимо от социално-икономическият им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие

С цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в общеобразователните училища и детските градини, която да включва:

- а/ достъпна архитектурна среда
- б/ екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата
- в/ диагностична и консултативна дейност
- г/ специални учебно-технически средства и апаратура
- д/ индивидуални образователни програми
- е/ учебни програми по специалните учебни предмети и други.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици, деца и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в детските градини и общеобразователните училища чрез изграждане на подкрепяща среда.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепяще образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.

Срок: Постоянен
Отг. Педагог. специалисти
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.

Срок: Постоянен
Отг. Педагог. специалисти
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.

Срок: Постоянен
Отг. Педагог. специалисти
4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора с висше образование от етническите малцинства като учители.

Срок: Постоянен

Отг. Директора

5. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.

Срок: Постоянен
Отг. Педагог. специалисти

6. Назначаване на „помощник на учителя“ и на „помощник-възпитатели“ от директора на училището, където има необходимост от допълнителни образователно-възпитателни дейности с деца и ученици със специални образователни потребности и от етническите малцинства.

Срок: Постоянен
Отг. Директора

7. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици от етническите малцинства.

Срок: Постоянен
Отг. Директора

8. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикультурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.

Срок: Съгл. пл. за квал. дейност
Отг. УК за квалиф. дейн.

- 9.Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отдих и спорт в мултикультурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.

Срок: Постоянен
Отг. Педагог. специалисти

10. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.

Срок: Постоянен
Отг. Директора

11. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.

Срок: Постоянен
Отг. Педагог. съветник

12. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.

Срок: Постоянен
Отг. Педагог. съветник

13. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви.

Срок: Постоянен
Отг. Ресурсни учители